

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin Moșincă
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea - 2020

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889

ISSN-L 2734 -6889

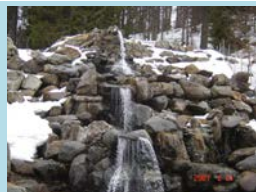
Viora din Bihor și primarul Vienei Carol Lueger

Prof.univ. Dr. Mircea Popa

De partea luptei pentru emancipare a românilor din Transilvania s-au situat de-a lungul timpului numeroase personalități străine, care au protestat împotriva măsurilor de deznaționalizare și privare de drepturi ale poporului român (Bjornsosn, Roberto Fava, Scotus Viator etc.). Între acestea s-a situat și primarul Vienei Carol Lueger, cel care a primit pe delegații români care au dus Memorandumul la Viena, în timp ce împăratul a refuzat primirea delegației. Carol Lueger s-a întreținut cu românii veniți la Viena și le-a ascultat păsurile. Convins de dreptatea acestora, el a devenit din acel moment un susținător devotat al cauzei românești, participând în 1906 la sărbătorirea regelui Carol I la București, unde a fost bine primit de primarul capitalei și de oficialitățile de la Curte (vezi Mircea Popa, *Avanposturi ale Marii Uniri*, 2017).

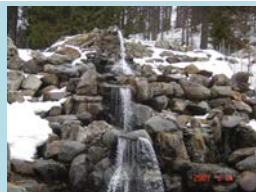
Cunoscând toate aceste lucruri, poeta Viora din Bihor născută Ignat, căsătorită cu avocatul beiușean dr. Ioan Ciodaș din Beiuș, nu numai că l-a secondat pe acesta în lupta pentru dobândirea drepturilor sacre ale poporului român, dar a susținut această luptă și pe calea presei, exprimându-și punctul de vedere în articolele publicate în ziarul „Lupta” de la Budapesta. Inimioasa conducătoare a Reuniunii femeilor din Beiuș, a trimis primarului vienez mai multe scrisori de adeziune și apreciere, în urma cărora a primit de la acesta mai multe epistole de încurajare. Ziarul „Lupta” de la Budapesta, în paginile căreia Viora din Bihor a publicat numeroase poezii, articole, poeme în proză a ținut la curent publicul românesc cu amănunte legate de viața și activitatea acestui remarcabil primar. Mai multe dintre acestea vorbesc chiar de întâlniri directe dintre cei doi, petrecute mai ales în vacanțele de vară petrecute în stațiunea Lovrano de la Adriatică, unde, în mod obișnuit, Viora din Bihor își ducea cei doi copii, Ovidiu și Scumpa, să facă băi de mare. La hotelul stațiunii unde obișnuia să tragă, îl întâlnea cu regularitate și pe Carol Lueger, destul de în vârstă și cu multe beteșuguri, între care și scăderea considerabilă a vederii, care îl împiedeca să distingă prea bine persoanele, dar însoțitorul său Mayer primise instrucțiunea să se oprească de fiecare dată când o întâlnea pe doamna Ciordaș spre a o saluta ceremonios și a face schimburi de opinii politice. În numărul din „Lupta” din 1910 care era închinat ceremoniilor funerare ale primarului vienez, Viora din Bihor va publica sub titlul Carol Lueger o seamă de amintiri și impresii despre aceste întâlniri, din ce în ce mai dese, făcând aluzie și la schimbul epistolar dintre ei.

O simpatie deosebită, însoțită de un adevărat respect traversează aceste pagini, cu relatări punctuale de la aceste întâlniri și discuții în care nu lipsea evident problema românească. Celebrul om politic nutrea o reală simpatie pentru națiunea noastră și se întreținea cu plăcere pe teme sociale și politice transilvănene cu Viora: „Sinceritatea acestuia era mare – notează ea - al cărui nume auzeam rostindu-se cu atâta evlavie și devotament din partea tuturor, îmi revărsa în suflet o căldură binefăcătoare. Îi cerui sfatul în numele națiunii mele scumpe, într-o chestie foarte gravă, care ar vrea să

însemne pentru noi pieirea... Îi povestii de lupta grea ce o au deputații noștri, de piedecile aproape de neînvins care se pun în calea dezvoltării noastre firești”. Primarul o asculta cu atenție, și o consola, arătând că un popor ca românii nu poate fi îngenunchiat: „Românii sunt - spunea el, un popor voinic, cu un trecut de aproape două mii de ani. Când cu Memorandul am văzut frunțașii luminați și țărani, ce țărani! Unde este un astfel de popor, acolo e și viață. Și-apoi femeia română e atât de inimoasă!..Dar trebuie să mai așteptați: toate națiunile trebuie să aibă încă nițică răbdare...Mai vorbi de București, de amabilul primar al prea frumoasei capitale. Primirea ce i se făcuse în România îi va rămânea pentru totdeauna un memento însuflețitor”. E vorba de primarul Mișu Cantazuzino care l-a însoțit peste tot în capitală, inclusiv la Sinaia unde a fost primit și decorat de regele Carol I. Apoi notele sale consemnează și alte întâlniri, în care primarul vienez a fost cât se poate de amabil, ceea ce o făcea să se întoarcă acasă cu multă speranță și încredere în lupta pe care o ducea.

Credem că relatarea acestui episod în viața Viorei din Bihor nu e lipsit de semnificație și ne face plăcere să-l evocăm, convinși că multe din acțiunile soțului ei, dr. Ioan Cordaș au fost inspirate și de lupta pentru ideal a soției, care i-a fost o demnă tovarășă de viață.

Cetatea Cavalerilor Nr. 5(9) MAI 2021

